

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre .. 12 kor.
 Fél évre .. .. 6 kor.
 Negyed évre .. 3 kor.
 *

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 50 fillér.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 60 fillér.
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-üzemében
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Mitevők legyünk?

Nem szándékom az agráriusok és merkantilisták harcához hozzászólni. Nem keresem melyiknek van igazsága. Nem kutatom, melyik párt hazafiasabb. Egyet tudok és ez az, hogy akkor, mikor 12 ft volt a búzának az ára, jó kedvű volt a kereskedő, az iparos és a birtokos is, ekkor nem kaptak egymás hajába, hanem örültek egymásnak. A kereskedő örült, hogy jó fizethette a gabonát, az agrárius vigan füttyült, hogy sok pénzt kapott, a miből jutott az iparosoknak is. Pedig akkor is volt börze, akkor is volt, aki a tőzsdén milliókat lett és aki ott jutott koldusbotra. Most is így van ez, azzal a különbséggel, hogy a gazdák tönkre mennek.

Szidhatjuk a börzét százesztendeig, ha a világpiacon nincs ára a búzának.

Miért nincs ára? Haszontalan kérdés!

Mert hát mit nyerünk vele, ha meg is tudjuk az okát. Semmit. Ne is kutassuk. Nagyon dőre dolog lenne és befáradnánk anélkül, hogy a nyitjára jönnénk.

És ha rájövünk, vajon segítve volna-e rajtunk?

Ha egyszer tönkrementő félben van a gazda, szomorú vigasztalás az, hogy „hála Istennek, tudom ám az okát, hogy miért is mentem tönkre.“

Nem-e volna okosabb, ha ily éivakodás helyett azt a kérdést vetnénk fel, hogy voltaképpen ha így áll a dolog, hát mitevők legyünk a bajunk orvoslása végett?

Ez a kérdés. Erről beszéljünk.

Tudjuk, hogy a magyar föld tele van adóssággal, nem győzi a kamat terhet, és a sok fajta adóját fizetni!

A rossz gabona árak mellett az önköltség is alig, alig térül meg! Gazdáink 50%-a máról holnapra tengeti életét. A föld kezd kimerülni, ugart nem hagyunk, állatállományunk értéke, különösen a kisgazdáké, ringy-rongy.

Elkeseredésében a magyar gazda azzal vigasztalja magát, hogy „majd csak megsegít az Isten,“ lesz még ára a búzának és akkor-akkor majd törleszthetnek valamicskét az adósságomból.

Jó magyarom az Istenben bizhatsz, — de a gabona árában ne bizzál!

Én nem bizok benne!

Nem bizok pedig azért, mert 1886-ban a gabona ára, dacára a jó terméseknek, 10—12 frtos volt és ma, amikor a világ termése csökkenő félben van, 6 frtos árakkal kell számolni.

Londonban egy hektoliter buza ára volt 1880-ig átlagban 11 frt körül és lement 1881-től 1885-ig 8 frt 42 kr-ra. 1886—1891-ig 6 frt 56 kr. és így tovább, úgy hogy 1894. október 20-án 3 frt 67 kr. volt Londonban 1 hkt. búzának az ára; és 1895. áprilisban 4 frt 15 kr.

E szerint a jó termés jó árat, a rossz termés rossz árat jelent?

Ilyen határozatlan viszonyok között ne ábrándozunk, hanem jözanódjunk ki és feleljünk arra a kérdésre, hogy „hát mitevők legyünk?“

Jó árakra hogy számíthatunk-e, mikor Amerikából a fuvar Európába az utolsó 10 év alatt 3—4 frttal csökkent, tehát maga ez a tény is indokolja a buza árak hanyatlását, jó árakra ne számítsunk, mikor az egyesült államokban a buza terület rövid idő alatt 26 millió acról 40 millióra szökkent fel. A tengeren tuli verseny ma 80—90 millió mm. búzával szállít többet Európába mint azelőtt, mikor a kis Románia 10 év alatt buza termését 8 millió hektoliterrel emelte.

Nem folytatom ezeket a példákat, csak konstátálom, hogy ma Budapesten két millió mm. buza fekszik eladatlan!

Mi lesz ebből? Az, hogy ha lemehetett a buza ára 12 frtről 6 frtra — lemehet 6 frtről 4 frtra is.

A nagy tudósok azt mondják, hogy a gabona árak csökkenését fentiekben kívül az is befolyásolja, hogy a lisztfogyasztás csökken és emelkednek az egyéb élelmi cikkek fogyasztása.

Talán igazuk van.

Én annak vagyok mondója, hogy ezt se kutassuk, hanem nézzük körül magunkat a nagy világban, hogy kinek mire van szüksége, és azt, a mit kérnek és keresnek, azt termeljük, vagyis más szóval változtassuk meg gazdasági rendszerünket.

Mikor néhány év előtt ellátogattak hozzánk Németország gazdái, agyondicsérték a mi mezőgazdaságunkat, de mikor haza érkeztek, egymásra néztek, és azt kérdezték egymástól, hogy hát ki

mit tanult? s mindannyian bevallották szépnek, szép volt minden, de tanulni nem tanultak nálunk semmit.

Nohát, ha nálunk nem tanultak a németek semmit, talán tanulhatnánk mi is tőlük valamit. Náluk is nagy az adó, náluk is rosszak a gabona árak, a német agrárius mégis boldogulhat.

Nekük pénzük van, nekünk adósságunk.

Keressük csak az okát.

És az oly igazán tenyeren fekvő.

Az ő gazdasági rendszerük ugyanis az állattenyésztés, hustermelés és tejgazdaságon alapszik.

Külföldön rosszabb talaj és viszonyok között, az agrárius gazdagodik, mi pedig a Kánaán földjén is tönkre jutunk, eladósodunk és ha idejekerán észhez nem kapunk, koldusország lesz a híres gazdag Magyarországból.

A veszekedésünk oka sem más, mint a szegénységünk. A szegény ember házsártos, elégedetlen, s végre elkeseredésében öngyilkos is lesz.

A mi gazdasági rendszerünk bennünket koldusbotra juttat — előbb, vagy utóbb és sok idő nem is kell, mert ha Magyarország telekönnyvi és egyéb adóságának főösszegét összeadjuk, akkor minden jó hazafinak elszomorodik a szive.

No de hát én nem akarok itt tovább siránkozni, hanem áttérek arra a kérdésre, hogy hát mitevők is legyünk?

És e kérdésre csak egy válaszom van és ez az, hogy gazdálkodjunk belterjesebben!

A belterjesebb gazdálkodásnak pedig fundamentális alapját képezi a „tejgazdaság“.

A tejgazdaság kényszerítőleg oda visz bennünket, a takarmány termelésre, a takarmány termelésre a jobb és értékesebb állatállomány termelésére, ez az értékesebb trágya termelésre, az értékesebb trágya pedig a többlet termésekre.

Az állatállomány értékének az emelkedése, az értékesebb trágya által nyert többlet termés ellensúlyozza majdan a rossz gabona árakat, és ezeken felül megmarad a tejhaszon, mint tiszta jövedelem, melylyel idők folyamán kifizethetjük lassankint adósságainkat.

A tejből?! Ezt magyar ember meg nem értheti és elhinni nem akarja.

Igenis a tejből!

A „BÁCSKA“ tárcája.

Vágy.

Vándorló darvak úsznak át az égen
 Le messze délnek — balkan, nesztelen —
 Ha arra délre elmehetnék velők,
 Ha elmehetnék . . . édes Istenem!

Itt hagynám akkor ezt az őszi tájat,
 Hol a gond ködös levegője nyom
 S ujjongva jönnék melegebb virányra
 — A Te kebledre édes angyalom!

Herold Gyula Béla.

HAMLET ÉS DON QUIJOTTE.

— Gozdu Elek előadása. —

A zombori „Szabad Lyceum“ ez idei előadásainak sorozatát vasárnap délután a városbáza disztermében nyitotta meg. A tágas terem zsúfolásig megtelt intelligens közönségünkkel.

Az előadói asztalnál Gozdu Elek, a kitérő író, törvényszékünk illusztris elnöke foglalt helyet és tartott igazán nagyérdékű, szellemes előadást a renaissance kor két halhatatlan költője: az angol Shakespeare „Hamlet“-jéről és a spanyol Cervantes Saavedra don Miguel „Don Quijotte“-ről.

A hallgatóság feszült érdeklődéssel kísérte remek

előadását, feszült figyelemmel, áhitatos csendben leste minden szavát és előadása befejeztével lelkes éljenzéssel és tapsokkal fejezte ki mélyen érzett háláját a nyújtott ritka szép szellemi élvezetért.

Az előadás kivonatos vázlatát, a mint sebtiben följegyezhetjük, röviden és emlékezet szerint a következőkben adjuk:

A világirodalom két halhatatlan dicsőült szellemének, legkiválóbb művéből vett ki két tipikus alakot: az egoizmus és altruizmus képviselőit.

A két mű, melyben észak és dél nagy szelleme, e két alakot költői ihlettel megalkotta és megrajzolta egy időben 1603-ban jelent meg nyomtatásban és csodálatos játéka a véletlennek, hogy a renaissance-kor eme két legkiválóbb szelleme ugyanazon évben adták ki műveiket és majdnem egy napon haltak meg (Shakespeare 1616. ápril hó 24-én, Cervantes pedig 1616. ápril hó 26-án.)

Az északi nagy szellem Shakespeare 37 drámát írt és ebben 500-nál több alakot teremtett meg. Költészete felöleli a királyok és minden rendű emberek szenvedélyeit, typosokat alkot, ha ilyeneket nem talál a földön, föltör az egekbe, beszáll a tündér világba, megtalálja az összes emberi érzelmek hangját.

A dél nagy szellemének Cervantesnek Don Quijotteban csak alig néhány alakja van; de ezeket annyira szeretettel, szelid humorral rajzolja, hogy örökéletű typosok maradnak.

A két nagy szellem azonban két oly alakot teremtett, mely páratlanul áll eddig a világirodalomban. Shakespearenek alakja „Hamlet“ az abszolút egoizmust, Cervantes alakja „Don Quijotte“ az altruizmus példáját mutatja.

Igen, Hamlet, az elkényeztetett királyi herceg, kinek az egész udvar hízelt, ez a simpatikus alak, a nők állandó ideálja, az egoizmus képviselője, kit mindenki szeret, míg Don Quijotte az agyonéhezett spanyol hidalgó, ki a hőbortosság hatalmába esve nevetséges dolgokat követ el és kinek nevét még ma is csufképen adják — az altruizmus képviselője. Ha valakit Hamletnek mondanak, hízelnének veszi, mondják azonban csak Don Quijottenak, kész a párbaj.

Oly két érdekes alak ez, hogy velük a legkiválóbb pszichológusok kötetekre menő művekben foglalkoznak. Ezen művek közül különösen kiváló, Turgeniev Ivánnak, a modernkor legmélyebb pszichológusának ítélete. Ez a mély látású és mély érzésű lélekbuvár Hamlet és Don Quijotte alakját összehasonlítva, arra a következtetésre jut, hogy az emberi cselekedetek ösztönei szerint mérlegelve a két alakot, Hamlet az önzés, Don Quijotte az emberszeretet — az altruizmus igazi alakja.

Hamlet haza jó az iskolából apia temetésére és lakodalmat talál, anyja férjhez megy nagybátyjához, kire házassággal a trónra jut. Atyja véletlen halála, anyja hirtelen házassága, gyanakodóvá és skeptikussá teszük őt. Anyja, kit oly hűnek hitt, egy hónappal a temetés után férjhez ment, nem bírta elnyúni a cipőt, a melyben urát sirjába kísérte, anyyira sietett az új férj karjaiba. Ophelia elutasítja; iskola társai kémeztül hagyják magukat ellene használni. Egyedül áll fájdalommal, a szerencsés gonosztevőnek (ki, mint nagybátyja és király felette nagy hatalommal áll) keze és őt szeméi alatt, kémeztől körtőlve és küzdve egy irtóztató bűnnek gyanújával, melyet ő ugyan sejt, atyjának megjelenő szelleme hirdet. Látták az öreget a várórony alján sétálni, oda megy és megtudja, hogy atyját megölték és a szellem arra hívja fel, hogy bosszulja meg.

Tisztogasd szájadat és fogaidat
 naponta reggel és este a legjobb-
 nak elismert 20—10

MENTHOLOS

szájvizzel és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesek maradnak!

Szájviz üvege 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.

Kapható Tárca István gyógyszerárban Zomborban, Kossuth-utca.

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

Csak egy kis példát — édes jó magyarom — hallgass meg és okulj rajta.

Egy év alatt ez a híres Magyarország kiszállított Angolországba egy millió mm. buza lisztet, mi megfelel 24 millió korona értéknek, és ezzel szemben a kis parányi Dánia kiszállított ugyan- csak Angolországba 140 millió korona értékben vaját. Tehát 24 és 140 millió! Magyarország és Dánia!

Magyarország összes gabonaféléiben, hüvelyesek, liszt és örleményekben, leszámítva a behozatalt, bevett egy év alatt 340 millió koronát, és Dánia csak vajból bevett egy országtól 140 millió koronát, pedig egész Dánia akkora, mint szép hazánk két legnagyobb varmegyéje.

A magyar gazda csak a buza árakat kíséri figyelemmel és azt kutatjuk, hogy lesz-e a buzába kereslet, de nem látjuk azt, hogy a lisztfogyasztás esökken az egész világon és hatalmas méretekben emelkedik a hus- és vajfogyasztás.

Miért nem termelünk hat vaját és húst?

Miért nem keressük és kísérjük figyelemmel a vajfogyasztó államokat, illetve ezek szükségleteit? Nézzünk csak a szemébe ennek a lenézett tejjgazdaságnak!

Kísérjük például figyelemmel Anglia vajfogyasztását.

Angliába 1888-ban 83572 tonna vaját vittek be a világ összes művelt allamaiból és az elmúlt évben már Anglia fogyasztó képessége e cikkben 83.572 tonnáról 160.890 tonnára, tehát 12 év alatt 100%-kal emelkedett és viszont azon államokban, ahonnan a tejjgazdaság révén Angliát vajjal táplálták, ott a legvirágzóbb az állattenyésztés, ott temérdek pénzt vesznek be hus- és vajtermelésből.

Az angol piacot pedig Svédország, Dánia, Hollandia és az egyesült államok látják el vajjal és most készül e cikkben a világpiacra Oroszország.

Németország pedig, a hol hatalmas arányú az állattenyésztés és vele kapcsolatosan óriási mérvű a tejjgazdaság, még mindig bevitelre szorul, mert fogyasztási képessége vajban, husban napról-napra nagy méretekben emelkedik.

Ebből világosan láthatjuk azt, hogy itt egy nagy és hatalmas tér nyílik előttünk, a boldogulás útja felé, különösen, ha még tekintetbe vesszük azt, hogy keleten a nagy mohamedán tartományok vajtermelésünknek legdusabb piacul kínálkoznak.

Siessünk elfoglalni a nagy világpiacra helyünket mi is, mert bizony-bizony, ha elkésve érkezünk, le is késztünk.

Oroszország már megértette és átértette a tejjgazdaság nagy jelentőségét. Itt 1894-ben alakult meg az első tejjszövetkezet és ma már 1270 tejjszövetkezete van. Oroszország 1896-ban 3,379.000 rubelt vett be vajért, ma már bevétele e címen 7,167.000 rubel.

Fővársárlói a németek, melyeknél a vajfogyasztás emelkedése oly mérvű, hogy nem képesek a beltermelésükkel annak eleget tenni.

Nagy vállalkozók ütöttek fel tanyájukat Oroszországban a vaj-export érdekében.

Az érdekesség kedvéért jegyzem meg, hogy Oroszországban a tejjszövetkezetek apostola Verescsagin hírneves festőnek a testvére.

Tehát Oroszország is megértette a kor intó szavát, csak mi lessük és nézzük összetett kézzel mezőgazdaságunk hanyatlását.

Hogy milyen arányú a tejjgazdaság az egyesült államokban, elképzelhetjük, ha az amerikai tejjgazdaságról csak egy példát említek fel „Szt-Albans Faktory of Franklin County“ Szt-Albansban működő vajgyárat. Ez az egy állomás 23 millió klgrm tejet dolgozik és 926.515 klgrm vaját állít elő, kapcsolatosan pedig ezrivel hízalja a hus sertéseket a lefőzött tej, iró és savóval. Mindezek után elképzelhetjük, hogy ilyen virágzó tejjgazdaság mellett milyen értékessé válik az állatállomány és milyen hatalmas és értékes trágya készletek és többlet termékek kínálkoznak!

Hazánkban is megindult a tejjgazdaság iránti érdeklődés, s különösen ma az országos tejjgazdaság élén olyan ember áll Sierban Janos személyében, aki időt, fáradságot nem kímélve, iparkodik nálunk is eredményeket biztosítani. Rajtunk múlik, hogy célt érjen. Támogassuk igaz szívvel és lélekkel!

Alulírott Bács-Bodrogh vármegye gazdasági egyesületének megbízásából, nagyságos Latinovics Pál ur hazafias támogatása mellett, és az országos tejjgazdasági osztály buzgó felügyelőségének lelkesítése folytán megyénkben már egy éve apostolokodok a tejjgazdaság érdekében.

Büszkén mondhatom, hogy éjjelt nappallá téve utazgattam községről-községre és agítottam egy megyénkben megalakítandó nagy tejjgazdaság érdekében. Ha valamely községet 1-2-3 előadásommal be nem vehettem, addig mentem és lelkesítettem őket, míg csak meg nem alakult a tejjszövetkezet. Erre tanuim Bácsmegeye kisgazdái! És én folytatom működésemet mindaddig, míg csak minden községben nem lesz egy virágzó tejjszövetkezet. En hanyatló mezőgazdaságunk érdekében teszem azt, amit teszek. Engem önző célok nem vezetnek, én nem vagyok részese a szabadkai vajgyárnak, nem árulok tejjgazdasági berendezéseket, én hazafias kötelességből és igaz lelkesedésemből állottam be megyénkben ezen fontos ügy szolgálatába. Erre a kitérésre szükségem volt azért, mert már is felüti a fejét a rágalmozás, mely azzal gyanúsít, hogy én a szabadkai vajgyárban mint egyik társ érdekelve vagyok és azért agítok. Nohát ez nem igaz. Megjegyzem, hogy engem semmiféle gyanúsítás meg nem tántorít, mert tudom, átérzem, hogy ha sikerülni fog esekélységemnek megyénkben a tejjgazdaságot megteremtetni, hogy akkor a gyanúsítók és rágalmozók nyelvei elfognak némulni! Ha sikerülni fog megyénkben tejjgazdaságot megteremtetni, akkor nekem is és mindazoknak, akik támogatnak, elég jutalom lesz az az öntudat, hogy hazánk javáért munkálkodtunk.

Fájdalom, erős küzdelmem van, mert a mi népünk bizalmatlan, a külföldi példák hatással reá nem bírnak és a műveltebb osztály érthetetlenül indolens, mégis hála Istennek és az országos tejjgazdasági felügyelőség buzgalmának, ma már rámutathatunk egy szép hazai példára és a temesvári vajgyárra, mely egy esztendeje, hogy működik és ma már dacára annak, hogy működését 4 tejjszövetkezettel kezdte meg, rövid egy év alatt

62-re szaporodott fel és gyártja a külföld részére a magyar vaját.

Ez a temesvári gyár feldolgozott 8,785.628 liter tejből nyert tejszint és kifizetett 689.229 koronát rövid fenállásának ideje alatt.

Ha így halad tovább a temesvári vajgyár, néhány év alatt a kontinens egyik leghatalmasabb vajtermelő központja lesz.

Ezt a gyarat, illetve e gyár tejjszövetkezeteit a kezdet kezdetén erős anyagi támogatásban reszesítette a földm. miniszter ó nagyméltósága drt Daranyi Ignác ur, mert pénzt bocsajtott a tejjszövetkezetek rendelkezésére, hogy szerezenek be jó tenyész anyagokat.

Pénzsegélyben részesültek; Kis-Komlós kisgazdái 16000 kor., erejéig. Nagytószög kisgazdái 11200 kor., Nagy-Komlós kisgazdái 5200 kor., Zsombolya kisgazdái 34400 kor., Janosfold kisgazdái 12000 kor., Csene kisgazdái 14000 kor., Teremia kisgazdái 8800 korona erejéig stb. Ezenfelül 50 drb tenyész apa állatokat is kaptak a torontali és temesi kisgazdák.

Hazánk második vajtermelő központja lesz a bácskai, illetve szabadkai vajgyár.

Bácskában a tehénállomány a legsilányabb, különösen a kisgazdáké.

A legelőket felosztották és a gazdaközönség az istállóásra van szorítva.

En közvelem tapasztalatokból láttam a hatalmas állapotokat, melyben jószág állományunk Bácskában sínlódik és polgári becsületszavamra mondom, hogy e szomorú állapot javítására törekedni minden vezerférfiúnak első kötelessége.

Hát Temes és Torontal megye kedvesebb lenne a mi vármegyénknek, vagy a miniszter ó nagyméltósága közelebb állana a bánati országgyűlési képviselőkhöz, mint a bácskai követekhez?! Nem hiszem! A jog, törvény és igazság jegyében született kormány körében, hivatkozva a tisztántali segélyre, bátran követelhetnék a mi bácskai országgyűlési képviselőink is az állami segélyt a most fejlődő tejjgazdaságunk részére, annál is inkább, mert az állami segély nem elvesztett pénz és nem lenne könyöradomány, hanem kamatozó kölcsön a kezdet kezdetével küzdő tejjszövetkezetnek, amely összegekért a tejjszövetkezeti tagok egyenként felelőnek.

Különb az állami segély módozatait ott, a hol báró Vojnics István a főispánunk és Latinovics Pál a gazdasági egyesület elnöke, ahol az országgyűlési képviselők sorában van Plósz igazságügyminiszter, Gromon államtitkár, egy Rohonyi, Latinovics Géza, Kovács Pal, Molnar Károly, Széchenyi, Kozma stb. stb. tekintélyek, itt azt hiszem, az állami segély mikénti elnyerésének és elhelyezésének módozataira nem nekem kötelességem irányt adni, hanem a tehetség és befolyás magas piederstáljan álló tekintélyeké, a kikhez e figyeimeztető intó szót alazatosan bar, de népünk boldogítása végett, szegény hazánk felviragztatása és anyagi jólétének biztosítása végett, intézni kötelességemben állott.

Galambos Sandor,

Bács-Bodrogh vármegyei tejjszövetkezetek szervezője.

Ó kész erre, de föltámad kételye, hogy igaz-e az a szellem megjelenés, nem volt ez álom, kaprazat és a szellem apja szelleme volt-e, vagy a poklok küldötte?

Ekkor a tébolyodtságot veszi fel álarcul, hogy mindenre jobban figyelhessen. De ő kételkedő, ki meg inkább azzá lett a witterbergi egyetemi tanulmányok befolyása által, meggyőződést akar szerezni a gyanu helyébe és azt egy rokontárgyu szinnű előadásával akarja elérni. A gyilkos megrendül; ő nem kételkedik. Alkalma jó megölni, de imádkozva találja és nem öli meg, ne hogy imádkozva haljon meg. Mindig kételkedik és alkalomra vár, midőn bátyja búneinek teljességében tobzódik. Az anyjával való találkozáskor ingerültségében atdóf a függönyön, hogy nagybátyját, kiről azt vélte, hogy ott rejtőzik, de Poloniust, Ophelia apját szurja le.

A skeptikus legnagyobb kegyentlenségét Ophelia ellen követi el. Visszafogadja a neki adott ajándékokat, kolostorba küldi és fölládozza, ezt a tiszta nemes szízi leket, nehogy ez a szerelem kezét megkösse. Ó tettei az örülést és Ophelia valóban megöri.

Mikor Angliából visszatér Ophelia sirját találja. Laertes temeti, Hamlet a sirba szökik, köztük verekedés támad, mely párbajban végződnék, ha a méregkeverő király a játék színébe nem öltöztetné. Elvesztésére két eszközt választanak: Leartes mérgezett törét és a méregitalt, melyet a király nyujtana neki a viadal színtében, ha sértetlen maradna. De tévedésből az italt a királyné issza meg és Hamlet Leartest atdófi, de ennek mérgezett tóre már megsebezte.

Hamlet foglalkozik az öngyilkosság eszméjével is, de ismét feltámad lelkében a kételkedés, vajjon mi történi a halál után, föltámad-e? álom-e a halál, vagy álomnélküli álom? Az itt a kérdés, lenni vagy nem lenni — e híres monológban veti fel a kérdést, érdekes-e élni?

Elveti az öngyilkosság eszméjét. Megfogja boszulni apját. De elhatározásából sohasem lesz semmi, elhatározza, hogy tenni fog, de soha sem tesz semmit.

Polonius vén, fecsegő udvaronc, ki sok jót tud, tettetett tébolya alatt, Hamletet felnőtt nagy gyermeknek tartja és az udvaroncok diplomáciával szolgálja

ki és bizeleg neki. Erdekes az a párbeszéd, melyben Polonius azt mondja: ime egy menyét; Hamlet feleli: ez nem menyét, hanem cethal és Polonius készséggel ráhagyja: igen cethal.

Erdekes meg a temető jelenet is, a hol a koponyáról, kinek egykori tulajdonosa udvari bolond volt apja udvarában, csak azt tudja mondani, ajka esufolódott, cipelt engem.

Ophelia temetésén is, kiről életében azt mondta, hogy nem szereti, most azt mondja: „száz ezer testvér szereteténél jobban szerettelek!“ Ez a nyilatkozata minden, ezzel akarja mentegetni az Opheliával szemben tanusított önző szivtelenségét.

Hamlet tragédiája a skepticizmusból indul ki, mert nincs hite, nem hisz önmagában, nem hisz az emberekben, nem hisz az intézményekben, kételkedik a gondolatban, kételkedik az érzelemben és magáról nagy önteltséggel azt hiszi, hogy ő világ közepe. Ennek a végtelen egoizmusnak feláldoz mindent és ennek kielégítésére nem riad vissza semmi eszköztől.

A renaissance korában a lovagregények voltak divatosak Spanyolországban. Ugyszólván az egész társadalom bolondja volt a lovagoknak és a lovagregények sok bajt és kellemetlenséget csináltak.

Ennek illusztrálására szolgál az az adoma, mely szerint egy lovag a vadászatról hazá térvé, a háza népét, a cselédségét, gyermekeit, feleségét sirva, jajgatva találta. Nem tudta elképzelni a nagy szomorúság okát és valami nagy szerencsétlenséget sejtett. Végre felesége zokogva mondta el: Képzeld Amadis, a lovag meghalt. Ez volt a lovagregény hőse.

Az akkori kormány is már komolyan kezdett a lovagregények kérdésével foglalkozni, mely valóságos járványnya fajult.

Ekkor lépett fel Cervantes az ő Don Quijottejével. Cervantes lelke mélyében érezte ennek a lovagregény kornak veszedelmét és föltette magában, hogy felveszi ellene a harcot a neveltségétől fegyvereivel. Don Quijottenak bevallott célja a kor irányának neveltségés tétele. A könyv rendkívüli nagyérdékű, a világirodalom minden nyelvén foglalkoztak vele és magyarálták. A

gyermek megtalálja benne szórakozását, a férfi a bölcs tanulságot, az agg pedig igazolva látja az élet folyását.

Műve hőst igaz entusiasmussal az emberszeretet vezerli a fölveit harcban. Shakespeare hőse Hamlet királyi herceg, udvari ember, finom ur, Cervantes hőse Quijotte pedig szegény nemes ember, kinek egész műveltsége abból áll, hogy olvasni tud, vagyona egy hitvány gebe, nehany rozsdas kard, egy sisak, melyet gazdája maga papírral tett használatbava.

És ez az ember vállalkozik arra, hogy fölveszi a harcot a rossz ellen, hogy ostorozza a bűnt, szembeszáll az elnyomókkal és felszabadítja az elnyomottakat.

Óriási, merész vállalkozás ez, ehhez hőbort kell, melyet az entuziasmus tesz nemessé. A tömeg föllé pései, a nagy forradalmak, mutat fel ilyen eseteket, a mikor a lelkesedés mindennél erősebb, mert nem számít, csak tesz és előre halad célja felé.

Eme emberfeletti entuziasmusban Don Quijotte neki megy a szélmalomnak, azt hiszi, hogy legyőzi őket tévedésének hatalmával és csuffa lesz. Életében megalázás, csufság, sok minden baj éri, néha éheznek, szenved a naptól és a hidegtől, de azért szent lelkesedésében nem mond le eszményéről.

Eszményeit egy nő képével köti össze, a ki talán nem is létezik és ennek szolgálatában és nevében cselekszik. Don Quijotte mindent másokért, mindent idegenekért tesz, mert az igazságot, a szép és jó lényét nem magában látta, mint Hamlet.

Don Quijotte mellett Sancho Pausa a népet, a nyájembert képviseli. Szegény ember, van Teréza nevű csunya felesége és gyermeke, ott hagyja őket és követi vezérét vakon, mert a lelkesülés ragadja. Nem bolondság, bölcsesség van ebben a dologban; ez az a viszony, mely a nép és vezetője közt fennáll. Így a francia forradalomban az egész nép lelkesedéssel követte Mirabeaut, utánna Dantont és a szabadságharcban nálunk Kossuth szavára mindenki talpra állt, mert a vezer lelkesedése ragadta.

Ezzel szemben Hamlet semmiféle tömegnek vezére nem lehetett volna, ő a stabilitás typusa, ki mással nem

Inségmunkák. Az a 400,000 kor. magasságu póthitel, melyet Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter utak építésére kért az országgyűléstől a folyó évre, kifejezetten inséges tétel jellegével bír. Egyes vármegyékben bizonyos utépítési munkákat fogják végezni, hogy a fenyegető inség be ne következzen. Az összeg, melyet e célra fordítanak, nem nagy ugyan, de figyelembe kell venni, hogy az ilyen munkálatoknál majdnem az egész összeg a lakosságnak jut munkabérek fejében s hogy első sorban az inség elleni védelemtől van szó, mely a szegény népet a felső vármegyékben a kivándorlástól szándékosan megmenteni. Öszinte elismerést érdemel, hogy a kormány a kivándorlókat nemcsak erővel tartja vissza, hanem arról is gondoskodni akar, hogy itthon tönkre ne menjenek. Talán nem felesleges arra utalnunk, hogy a jelen esetben nem magyar nemzetiségű honpolgárokról s ezek támogatásáról van szó és hogy ugy a törvényhozás, mint a kormány semmiféle különbséget sem tesz ott, hol a fenyegető inséggel kell szembeállítani s arról van szó, hogy az a dologra kész lakosság házatól s házatájától távolítsák. A magyar állam egyik gyermekéhez sem mostoha.

Karácsony és a posta.

A temesvári m. kir. posta- és táviradivatal főigazgatója a postai csomagok célszerű csomagolása és helyes címzése tárgyában a következő figyelmeztetést adta ki, melyet közérdeklőségénél fogva egész terjedelmében közlünk:

A karácsonyi és újvári ünnepek alkalmával a postai forgalom az egész országban rendkívüli mérvet ölt, melynek akadálytalan és pontos lebonyolítására a t. közönség érdekeinek megóvása végett a szükséges intézkedéseket megtettük.

Intézkedéseim és a postai alkalmazottaknak a terhes szolgálat körül kifejtett legjobb törekvései azonban a kellő sikert csak az esetben biztosíthatják, ha a t. közönség a postát nehéz feladatának megoldásában támogatni és a forgalom gyors s pontos lebonyolítását elősegíteni sziveskedik azzal, hogy a postai küldemények feladására, csomagolására és a helyes címzésre nézve fennálló postai szabályok betartása mellett az alább előadottakat figyelemre méltatja.

1. Pénzt legcélszerűbb postautalvánnyal küldeni, küldhető azonban szabályszerűen lepecsételt levélben is, de más tárgyakkal egybe csomagolva sem pénz, sem ékszert nem szabad.

2. Csomagolásra faládácska, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta vászon, kisebb értékű, csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig legalább is többrétű, erős csomagoló papir használandó.

Ujságpapírba, cukorpapírba s effélébe csomagolt tárgy egyáltalában nem fogadható el.

Vászonba vagy papírba a csomagokat szorosan kell begöngyölni, gömbölküli zsineggel többszörösen és szorosan átkötni, a zsineg keresztelési pontjait pedig jóminőségű pecsétviaszal oly módon lepecsételni, hogy az egymásra fektetett vászon vagy papír-rétegek közti nyílásokon a tartalomhoz hozzáférni ne lehessen.

A pecsételéstől vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévének, esetleges előnévnek vagy megkülönböztető jelzésnek (pl. ifj., özvegy stb.), továbbá polgári állásának vagy foglalkozásának és lakbelyének pontos kitételére, a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címírataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtójelzés stb. is kiteendő.

A rendeltetési hely (vármegye) és ha ott posta nincs, ugy az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, ugy a cím fatablácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó. Ezen címratot erős zsineggel vagy dróttal tartosan a csomaghoz kell kötni. Papírlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani s ezenkívül a csomagot zsineggel ugy átkötni, hogy a zsineg keresztelése a címraton legyen.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címratot összes adatait magában foglaló cédula a csomagban is lehelyeztessék, hogy azon esetre, ha a burkolaton levő címratot leesnek s elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a bizottsági felbontás után a jelzett cédula alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Ezen óvintézkedést a t. közönségnek különösen szives figyelmébe ajánlhatom, mert azzal a feladott csomagoknak kézbesítését minden körülmények közt biztosíthatja.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó nevét és lakását a csomagon lévő címratot felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalma ugy a címraton, mint a szállítólevélen is szabatosan és részletesen jelzendő; a Budapestre és Bécsbe szóló csomagokon és szállítóleveleken pedig, ha ezek élelmi szereket vagy fogyasztási adó alá eső tárgyakat tartalmaznak, azok mennyiségének tüzetes kiírása is szükséges (pl. egy drb burka 2 kiló, egy drb szalonna 1 1/2 kiló, egy drb pulyka 2 1/2 kiló, 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivetése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

A csomagolás tartós volta, valamint a címzés pontosságát kiválóan azért fontos, mert a célszerűtlen és hiányos csomagolás, valamint a helytelen és hiányos címzés következményeiért egyrészt a posta nem szavatol, másrészt pedig a hiányos csomagolás folytán a csomagok utközben könnyen megsérülhetnek, illetve a hiányos címzés miatt azok vagy általában nem, vagy csak késedelemmel kézbesíthetők.

Felkérem végül a t. közönséget, hogy a karácsonyi ünnepek előtt a postai küldeményeket lehetőleg a délelőtti órákban, vidéken pedig a posták indulása előtt jóval korábban postára adni sziveskedjék, hogy a küldemények összerakódása kikerülhető és azoknak még a feladás napján késedelem nélkül való továbbítása biztosítható legyen.

Színház.

A parasztbecsület.

— Opera 1 felvonásban. Zenéjét szerző: Mascagni. Színpadon került először elő, dec. 13-án.

E világhírű zenemű nagy közönséget vonzott a színházba, s a nyert élvezet is a kiválóbbak közé tartozik. Teljesen a nehézségeket, az egész előadás — leszámítva itt-ott némi ingadozást — megmaradt a rendes mederben, a mi főleg a derék karmesternek érdeme, kinek ez estén nehéz munkája volt. Még a legjobb szereplők is kellenetül támaszkodtak rája. Békefi (Turiddu) gyönyörű tenorjával teljes diadalt aratott. Az utolsó jelenetben, anyjától való bucsúja, játékban és énekben a legszebb volt, a mit eddig tőle láttunk és hallottunk. Mellette Pálfi Nina (Santivora), Huckstädt I. (Lola), Irsai (Alfio) tündek ki.

Az operát megelőzőleg *A miniszter előszobájában* című 1 felvonásos dramoletében (írta: Hahn Rezső) Deák Péter mutatta be egyik nagy gondnal és mély érzéssel alakított legjobb szerepét (Kunbe Farkas Jeremiás). Ez után Murányi Juliska *A színész növendék* című magánjelenetben a drámai erőnek s az érzés bensőségének oly megragadó próbáját adta, a minőt nagyobb szerepeiben se láttunk tőle. Sűrű taps jutalmazta mindkettőnek játékát.

A bányamester.

— Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Zeller Károly. Színpadon került először elő, dec. 15-én.

Szép zenéjű operette, gyenge előadásban. Békefi (Roderik herceg), Lónyai P. (Nelli), Huckstädt I. (Fichtenau, grófkisasszony) és Gyárfás (Martin, bányamester) néhány igen szép énekszámát, továbbá Szalóki (Zwack, bányavezető) és Kantai Teréz (Elfrida, felesége) kacagató játékát említve, a többitől szólni sem érdemes. Közönség igen gyéren.

A burok harca.

— Korrajzi dalokkal, 6 képb. Színpadon került elő, vasárnap, dec. 16-án, d. u. felhelyárakkal.

törődött, csak is a saját énje érdekeinek tengelye körül forgott, csak magát szerette.

Ha Hamletet a színházban látjuk, vagy otthon könyvben olvassuk, mindig részvételt gondolunk tragikus sorsára. Szegény Hamlet. Érdeklődünk minden mondanak, minden mozdulata iránt. Mikor Ophéliával játszik, becézi, kolostorba küldi, ezt is simpatikusnak találjuk.

Eragadó a temetőben az V. felvonás ismert jelenete, mikor Leartissal vívni készül.

Don Quijotte egy öreg, megtört ember, míg Hamlet erőteljes, deli ifjú.

Don Quijotte mindezek híján van, de azért Hamlet mellett őt szeretjük. Hamlet iránt részvételt vagyunk, csodálhatjuk, irigyelhetjük, de nem szeretjük, mert habár a modern világban mindinkább több lesz a hamleti vonás és ezért rokonszenves, mert mi se hiszünk önmagunkban, mi sem hiszünk embertársainkban és a kételkedők kutató göcsövével nézzük a világot és embertársaink gondolat és érzésvilágát, Don Quijotte pedig kinevetjük.

E mellett Hamlet gavallér. Turgeniev egy angol lordot kérdezett meg erről, a ki azt válaszolta, hogy Hamlet a legperfektebb gentleman, ez ellen sohasem vétett.

Don Quijotte pedig örökké az altruizmus, az emberszeretet glóriás alakja marad. A modern korban is van emberszeretet, mely a nyilvános jótékonyásban nyilvánul meg. Ha jól tesszünk, ne csak magunk tudjuk, hanem látni kell azt a nyilvánoságnak. Angliában — egy statisztikus kimutatása szerint — naponként 200.000 koronát adnak ajándékba, ennyit etetnek meg ott a szegényekkel.

Bécsben a népkonyhában a párisi Worth-cég műhelyéből került toilletben, óriási boutonokkal jönnek össze a nők, hogy a szegényeknek levest adjanak. Így van ez Budapesten is, ott is bágyadt jószívűséggel, fényes selyemben adják a rántott levest a szegényeknek.

Szomorú jelei ezek a mai civilizációnak, melynek igen sok tekintetben meg van a hamleti vonása. Korunk-

nak nincs meg az igazi entuziaszusa, az egoista Hamletal rokonszenvezünk, mert modernnek vagyunk, Don Quijotte kinevetjük. A ki ilyen entuziasta, arra rámondjuk, hogy „bolond“, pedig sok olyan szemlálomféle dolog van, a mely ellen érdemes lenne fölvenni a barcot.

Előadása befejezésével Hamlet és Don Quijotte halálát adta elő. Mikor Hamlet haldoklik . . . megkéri Horációt ne ölje meg magát. Tegyen tanubizonyoságot arról, miként történt a dolog. Megjósolja, hogy Fortimbrosé lesz az ország, s végül ezt mondja . . . a többi néma csönd!

Íme a nagy, ő nem hisz, nem tudja, hogy a balál álom, hanem ugy éri, a halál után nincs más, mint néma csönd — a semmi.

Don Quijotte egy disznó-csorda taposta össze. Cervantes bölcsesége mutat rá, hogy a haldoklót, a megbukottat megrugja mindenki. Hányattatásai közt szegény Don Quijotte haza vágyik szülőfalujába, el is indul oda. A faluja szelén találkozik faluja papjával és elhatározza, hogy most már otthon marad és ott pásztoréletet fognak élni.

A baleset után lefektetik és azt mondja, beteg vagyok, a körülötte levők azt mondják, hogy nem beteg, ő elalszik, de felébredve, azt mondja: mindennek vége. Már nem Don Quijotte a bus képű lovag. Halát adok az irgalmas Istennek, hogy felvilágosított.

Vigasztalják, de ő azt mondja: Már nem vagyok Don Quijotte, én nem vagyok az. Apóli azt hiszik, tébolyában beszél és mondogatják neki, de igen, te Don Quijotte vagy. „Én nem vagyok, — én a jó Alonzo vagyok.“ Ezzel halt meg. O a jó Alonzo volt, Hamlet pedig azt mondta: utánam semmi, néma csönd!

Gyönyörű előadását az apostol eme szavaival fejezi be:

Minden mulandó ezen a földön, csak egy örökkévaló: a szeretet!

Este Gy. Lónyai Piroskának és Gyárfás Ödönnek jutalomjátékául színpadon került negyedszer és utoljára:

A kis szökevény.

— operette 3 felvonásban.

Zombor nem oly nagy város, hogy egy nem valami kiváló darabnak negyedik előadására is kellő számú közönség gyűljön össze. A földszint meglehetősen megtelt, a páholyok azonban nagyrészt üresen maradtak. Gy. Lónyai Piroška igen szép virágokértét kapott tisztelől s az egész előadáson keresztül tapsban sem volt hiány. Az előadás — mint máskor — egészen jó volt.

R.

Jutalomjátékok. Szerdán jutalomjátéka lesz Murányi Juliskának színtársulatunk kiváló drámai színésznőjének. Színpadon került: „Romeo és Julia“ Shakespeare világhírű tragédiája. Vasárnap Szalóki Dezső jutalomjátéka lesz. Ekkor színpadon kerülnek Szalay Frigyes, tavaly nagy sikert aratott „Másvilágon“ című vígjátéka és Kalits Döme „A sikeres gyógyítás“ című Novakovits Izidor által fordított vígjátéka és a „Barátságból“ című angol bohózat. Szalóki Dezső színtársulatunk intelligens komikusa, kinek humoros alakításában a színház közönsége mindenkor gyönyörködött. Murányi Juliska pedig kiváló drámai művésznő. Hiszük, hogy a jutalomjátékokon zsufolt ház fogja tapsolni mind a kettőjüket, a mit kiváló művészeti egyéniségük és jeles alakításukkal meg is érdemelnek.

Karcolatok az állattenyésztés köréből.

III. Sertéskisajátítási alap.

Az öt év óta fellépett sertésvész, mely azonban az utóbbi időben örvendetesen csökkent, sok galibát okozott már s okoz még manapság is gazdaközönségünknek azzal, hogy megbénítja a sertéskereskedelmet. Németország, mely legnagyobb export helyünk volt, elzárta piacait sertéseink elől, mit osztrák szomszédaink is szerettek volna utánözni, de szerencsére tervük bezápuht.

Pedig hogy komolyan ügyelünk, csak hogy a sertésvész fellépése helyéről el ne hurcoltassék, kiténik abból is, hogy azon járás területéről, melynek egy községében sertésvész uralkodik, sertéseket Ausztriába nem enged kormányunk szállítani. Bár e kissé szigorú óvintézkedés most mikor annyi alaptalan váddal illetnek osztrák jóakaróink, némileg indokolt, mégis tetemes kárt okoz gazdáinknak különösen oly járásokban, hol a sertéstenyésztés, illetve kereskedelem számottevő.

Illetékes hatóságaink ezt szem előtt tartva iparkodik gazdáink érdekeit azzal is megvédeni, elrendelve, hogy a sertésvész megszűnése minden egyes esetben távirati uton jelentessék be. Mindennek dacára a leggyorsabb lefolyású járványnál is a zár számottevő időre nyulik. A 30 napos megfigyelési idő pedig lidérenyomásként til sertéskereskedelmünkön.

Ezért kell komolyan gondolkoznunk valamely módszerről, amelylyel a sertésvészről hamarabb megszabadulva, a forgalmi korlátozásokat megszüntethessük. Ezt pedig csak a sertésvész irtással érhetjük el.

Most bár a sertéstulajdonos tudja, hogy sertésállományában veszes állat is van, legtöbb amit tesz, hogy elkülöníti az egészségesektől. Vajmi ritkán akad egy-egy gazda, ki a beteg lebungkózza iparkodna a még egészségeseknek látszókat megmenteni. Lebunkózza biztos vesztéséig, míg ha élve hagyja, lehetséges a felgyógyulás, bár nagyon gyakran egy esetleges beteg vagy gyanus állat értékénél jóval nagyobb kárt okoz s melynek kiirtásával elejét lehetne venni a járvány terjedésének.

Ez volna a leghelyesebb mód, bár természetesen, ezt jogosan csakis abban az esetben kívánhatnánk, ha a kiirtandó állatért ellenértékben részesítjük a tulajdonost. Ez esetben senki sem spekulálna egy bizonytalan esetleges felgyógyulásra, hanem kiirtaná minél hamarabb, mikor még az értéke jóval nagyobb. Ezzel kettős cért érnénk el, első sorban a sertésvész általános határozottan csökkenne, másodsorban a már fellépett sertésvész tartamát megrövidítve, a kereskedelmet gátló forgalmi korlátozások gyors megszűnése volna elérhető.

Az ehhez szükséges pénz előteremtésére lenne alakítandó a sertéskisajátítási alap.

Az alap bevételeit képeznék a törvényhatóság, illetőleg a járás területén levő minden darab saját tenyésztésű s szopós kort meghaladó sertés után fizetendő bizonyos meghatározott összeg, mely kiterjesztendő lenne a megye területén megyebeli lakos által megvásárolt, ugyszintén megyebeli lakos által tulajdonként beszállított és szopós kort túlhaladott minden darab sertésre. Ezen kiszabott összeg a saját tenyésztésű sertések után egyidejűleg a bejelentés alkalmával az elválasztás napjától számított 8 nap alatt; a beszállított és megye területén vásárolt idegen sertések után pedig 24 óra alatt, illetőleg a tulajdonjog átruházása alkalmával lenne fizetendő. Az

érték lerovás legcélszerűbben külön e célra készített s az összeg értékét jelző bélyegjegyek által — mely a marhalevéltre ragasztatnék — történne.

Az alap bevételeit képezhetné még a megyei ebadónak a közgyűlés által évről-évre meghatározott része.

Az alap felhasználhatná az elhullott, továbbá hatósági rendeltetése levágott, kiirtott vagy levágás céljából elszállított sertések tulajdonosainak, nemkülönben fertőzés gyanúja miatt megsemmisített tárgyak kártalanítására és a fertőtlenítésből származó költségek az alap állásához mérten megterítésére, illetve fedezésére.

Ezek volnának a sertéskisajátítási alap sarkalatos pontjai. Ez eszmének bővebb kidolgozása nem tartozik e cikk keretébe, csak még azt jegyzem meg, hogy a sertésforgalmi korlátozások járásokra terjednek, az alap hatásköre is járással szerint lenne szervezendő.

W. R.

Ujdonságok.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Rziha Sándor szegedi ítéltábla irodatisztját a zombori törvényszékhez irodaigazgatóvá nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dudvarszky Radóval okleveles tanítót a nádalyi községi elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tomics Kameukó okleveles tanítót a mosorini községi elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi ítéltábla elnöke Valentin Artur vezett joghallgatót a vezetése alatt álló ítéltábla kertleltébe díjaz joggyakornokká nevezte ki.

Juhász Árpád képiállítása. Juhász Árpád a kiváló festőművész, zombori földünk, remek kivitelű, művészi festményeiből a „Vadászkürt“ szálló nagytermében folyó évi december hó 22. napjától kezdődőleg kiállítást rendez. A kiállított eredeti festmények legnagyobb része a dalmát partvidék, Ragusa és környéke vadregényes tájait ábrázolják ritka festészeti invencióval és talentummal. Látjuk e képeken a dalmát tengert széles színeivel, amint az az időjárás változásaival más és más színt mutat. Van haragoszöld, sötétkék, világosszürke, csendes és viharzó, habzó tenger, melynek mindenikéhez harmoniában áll a sziklás, ciprusfedte háttér. Látunk egyes részleteket a szegény dalmát falvakból, sziklából épült ósrégi házakból. A kiállított képek közt vannak zomborvidékiek is, a mezőn dolgozó munkás nép egyes jeleneteiről. Egy aratási részlet közülök remek, megragadó kép. Aranykalosok közt aratja az Isten aldasát egy muukás család. Eleven színpompájú, elragadó mű ez. Csendélet képei is vannak, gyümölcs és konyhanövények csoportjai. Mindegyik kép méltó díszere válik bármely szalonnak. A művész e kiállításával igazi kulturmissziót teljesít városunkban, mikor ezáltal lehetővé teszi igazi művészeti képek beszerzését. A jelen időben, midőn a festőművészet csakis a nagyvárosokba tör: Juhász Árpád kiállítása a művészet decentralizációja és azért teljes mértékben megérdemli a műpártoló közönség támogatását. Az arak csekélyek, 5, 10, 20 forint közt váltakoznak, oly ár, amelyen még olajnyomású utazatok sem kaphatók. Juhász Árpád igazán szép, művészi kiállítását melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Chanuka. Vasárnap volt az izraelitáknak Chanuka ünnepe. Emlékünnepe ez a zsidóknak a Haschemoneausok győzelmének, mely után a jeruzsálemi templomot újra felszentelték és a pogányörögök igaja alul felszabadultak.

Karácsonyfa ünnepély. A zombori magyar jótékony nőegylet az idén is felruház körülbelül 160 iskolás gyermeket. Karácsonyfa ünnepélyét, melyen a ruhakiosztás történik, folyó hó 23. napján délután 3 órakor tartja a főgimnázium tornacsarnokában. Mivel ez ünnepélyre meghívók csak igen gyér számban bocsátattak ki, a nőegylet t. tagjai, valamint az érdeklődő nagyközönség is ez uton hivatnak meg.

Luca napja. A mult esztőtörtök a babonások napja volt. Sok hatalmas tévhit van e nappal összekötve a nép alsóbb rétegeiben. A jövőbe látni kívánók e napon kezdtek el faragva a Luca-székét, amelyen mindennap kell valamit dolgozni egész karácsony éjjeléig. A babonás gazdasszony ezen a napon „javítja“ meg tyukjait, tehenét. A gyermekek meg végtelenül örülnek a Luca-pogácsának és lesik, melyiken pörköldött meg a beleszurt ludtoll. Ki él tovább?

Pályázat plébánosi állásokra. Császkai György kalocsai érsek az óbecsei r. k. két plébánosi állásra kiírta a pályázatot. A pályázat 1901. január hó 31-én jár le. A plébániák elnyeréséért csak is plébánosi oklevéllel bírók folyamodhatnak és a kérvények az óbecsei r. kath. hitközségre, mint kegyuraságra címzve az érseki hatósághoz nyújtandók be. A plébánosok választása jövő február hó első napjaiban lesz.

Helyközi távbeszélő forgalom. Városunk legközelebb a központi távbeszélő forgalomba került. Az erre vonatkozó közlemény így szól: A szabadka—zombori távbeszélő hálózat legközelebb kiépül, úgy, hogy néhány nap múlva a zombori városi távbeszélő hálózat is — egyelőre a belföldi, később a becsi — helyközi távbeszélő forgalomba fog bevonatni. A közönséges beszélgetés díja 3 percenkint 2 korona, a sürgős beszélgetés 6 korona. A városi távbeszélő hálózat előfizetői, kik az interurban távbeszélő berendezést, mint beszélgetésre hívó felek saját helyiségeikből óhajtják igényben venni, tartoznak nem kamatozó készpénzbiztosítékot letenni, melynek minimuma 50 korona. Azon előfizetők, kik biztosítékot nem tettek le, valamint nem előfizetők, az interurban távbeszélőt mint beszélgetésre hívó felek csak a posta- és távradabivatalban e célra berendezett nyilvános állomásról használhatják és ez alkalommal a beszélgetési díjat előre lefizetni tartoznak.

Olvasóköri közgyűlés. A zombori magyar olvasókör folyó hó 22. napján délután 5 órakor tartja rendes évi közgyűlését és utána a lapok elárvereztetni fognak.

Irnokválasztás. O Kanizsán Börcsök János egyhangulag községi irnokká választott meg.

Piknik. A zombori „Iparoskör“ pénztára javára Zomborban, a szerb olvasókör (Ositaonica) épületének földszinti termeiben 1901. évi január hó 6-án zártkörű, családi jellegű pikniket rendez. Belépőjegy személyenként 1 korona. Az estély kezdődik este 8 órakor.

Aljegyzőválasztás Csonoplán. Tarczyay Dezső zombori járási főszolgabíró elnöklése alatt a képviselőtestületi tagok nagy érdeklődése mellett ment végbe e hó 15. én Csonoplán az aljegyzőválasztás. A 20 pályázó közül egyhangulag Patacsics Dániel sztanisicai községi irnok lett megválasztva.

Jótekonyság. Az „óbecsei Nemzeti Szövetség Hölgybizottsága“ a szegény iskolás gyermekek felruházására 718 kor. 42 fillert gyűjtött egybe Vissy Károly né urasszony vezetése alatt és abból 50 fiut és 50 leányt ruháztak fel teljesen, szép karácsonyfa-ünnepély kíséretében.

Tanító gyűlés. A zeuti községi tanítók járási köre a mult napokban tartotta évnegyedes közgyűlést Zentán a népiskola rajztermében. A tagok — mintán a meghívóban tisztújítás is volt jelezve — csaknem teljes számban megjelentek. Bakodi Márton elnök az ülést d. e. 9 órakor megnyitván, elnöki beszámolójában a legutóbbi ülést óta történt intézkedéseit ismertette. Ennek egyhangú tudomásul vétele után elnök felhívására Székfi Ferenc, az alsóvárosi II. osztály tanítója vezette be növendékeit, akikkel gyakorlati tanítást mutatott be a beszéd-értelemgyakorlatok mikénti kezdeséről. Ezt követte Forray Ferenc népiskolai igazgatónak a fegyelmézésről tartott értekezése. Mindkét esetben hosszas és élénk eszmecserre fejlődött ki, mely után a közgyűlés előadónak egyhangú lelkesedéssel jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, egyben Forray igazgatót dolgozatának közzétételére kérte fel. Közletszesszel fogadta a közgyűlés Mezei Mihály közs. tanító tanulságos szakreferátáját is, melyben nevezett referens a szaklapok jelesebb cikkeiről értekezett. Majd a tisztújítás vette kezdetét, mely alkalommal Bakody Márton volt elnök és Katona Sándor volt alelnök újból felkértek további tisztöknek további viselesére. A tisztikar és választmány egyébként csekély változással ugyanaz marad. Az érdekes ülés a déli órákban elnök elzetésével ért véget.

Halalozás. Mészáros Gáspár Ujvidék város helyettes polgármestere, gazdasági szenator a csütörtökön délután 4 órakor meghalt. Halálhírére Ujvidéken igaz részvétellel fogadtak, mert Mészáros Gáspárt mindenki tisztelte és szerette. Legmélyebben sújtotta a balalhir kártársait, kik ő benne jó hivataltársat, igaz barátot vesztettek el. A megboldogult Rumán szilfietett 1849. évi február hó 12-én és mint okleveles ügyvéd 1883. évi március hó 1-én lépett Ujvidék város szolgálatába és mint árvaszéki ülnök működött 1884-ig, amikor az első szenatori állásra választották meg. Temetése pénteken nagy részvétellel ment végbe. Beke halmvair!

Grosschmid Maria magyarul. Egy éve, hogy Grosschmid Maria, német költőnő verseivel foglalkozom. Tartalmas gondolatai s költeményeinek őszinte banata magukhoz vonzottak. A melancholiává szelidült fájdalom gazdag forrása volt és marad a költészetnek. Szép a bánat költészete, fölemeli boldog és boldogtalan lelket egyaránt! Grosschmid Maria költeményeiből is a melancholia szól hozzánk. Nehány fordítást már bennutattam a „Bacska“ tárcájában. Most azon óhajommal lepek közönségünk elé, tegye lehetővé előfizetésével, hogy e fordítások egy kis könyvben összegyűjtve s az irónó élet- és jellemrajzval ellátva, megjelenhessenek. Az előfizetési ár 1 korona. Zombor, 1900. december 16. Láng A. József, főgimn. tanár.

Pályázat. A zombori járásbírósnál aljárásbírói állásra pályázat van birtetve. Pályázati kérvények 14 nap alatt nyújtandók be.

Eljegyzés. Gavanszky Gávra bács-szenttamási nagybirtokos eljegyezte Hadzsis Miléva kisasszonyt, Hadzsis Todor nagybirtokos leányát B. Szt-Tamásan.

Pályázat. A szabadkai törvényszéknek két jegyzői és egy aljegyzői állásra pályázat van birtetve. Pályázati kérvények két hét alatt nyújtandók be.

Halalozás. Dombovits Ignacné szül. Kubesch Apollonia asszony, Dombovits Ignac apafini tekintélyes polgár felesége, folyó hó 14-én rövid szenvedés után, életének 23 ik, boldog házasságának 4 ik évében elhunyt. A megboldogult temetése folyó hó 16-án délután nagy részvétellel ment végbe. Áldás emlékére.

Hymen. Gavanszky Mladen bács-szenttamási nagybirtokos mult szombatn tartotta esküvőjét Gyurits Brorác Mária kisasszonnyal, Gyurits Brorác Pánta rumai nagybirtokos leányával.

Műkedvelői előadás Titelen. A Vörösmarty szoboralap javára Titelen folyó hó 8-án sikerült műkedvelői előadást rendeztek, melyen Szigligeti „Liliumfi“ c. vígjátékát adták elő a közönség élénk tetszése mellett. A nő szerepeket adták: Ott Fülöpőné urnó (Camilla), Telman Ionka k. a. (Mariska), Baderlitz Zora k. a. (Erzsi), Turner Mariska k. a. (eseled Camillánál). A férfi szerepeket: dr. Thurzsky Pal (Kányay), Toth István (Szilvay professzor), Jozsa Károly (Liliumfi), Vég Antal (Gyuri), Janics Janos (Szellemfi), Popov Bogdan (Schvartz), Zitta Janos (Adolf). Úgy a hölgy, valamint a férfi szereplők közül már többben más alkalommal is mulattatták ügyes játékkal az intelligens közönséget s ez alkalommal is a jól begyakorolt darabot általában és egyenkint ügyesen, a közönség teljes melegegedésére játszották. Nem is késett az intelligencia a pártolással s elment mindenki, aki csak érezte, hogy ez uton is kötelessége a nagy ember emlékének áldozni. A közönségnek sikerült kettős örömet szerezni, mert míg egyrészt áldozott a nagy költő emléke oltárára, másrészt a sikerült előadás és az utána következő tánc kedélyes mulattatására szolgált. Bizonyára lesznek olyanok a jövőben is, akik az intelligencia e kettős örömeért szívesen fátadnak, ha mindannyiszor megtalálják fáradságuk jutalmát az osztatlan részvételen.

Halalozás. Ketskés Sándor, bács-szent-tamási kántor a „Bacs Szent Tamási Híradó“ szerkesztője folyó hó 12. éne 28. évében elhunyt. Haláláról vettünk a következő gyászjelentést: Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a szerető férj és atya, a felejtetlen gyermek, a legjobb testvér, sógor és unokaöcs: Ketskés Sándor, bács-szent-tamási kántor, a „Bacs Szent-Tamási Híradó“ volt felelős szerkesztője és lapkiadó tulajdonosa, a „Magyar Olvasókör“ könyvtárosa nincs többé: folyó hó 12-én reggel 5 órakor, életének 28 ik évében, a baloti szentségek átátos felvétele után, jöbbletre szenvedett. A boldogult hült tetemei folyó hó 13. án d. u. 3

órákor fognak a bács-szent-tamási róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 14-én d. e. fél 8 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Legyen neki a sir olyan könnyű, mint a mily nehez a mi bánatunk! Ketskés Sándorné szül. Karapándzsits Angyalka, özvegye. Ketskés Endre, fia. Ketskés József és Elek Jozefa, szülei. Ketskés Ernő, Irma, Elek, Antónia, Dezső, Győző, Erzsébet, Endre, testvérei. Ketskés Ernőné szül. Kapfinger Mariska, Gundy Gyula, Jakab László, sógornője és sógorai. Öz. Karapándzsits Szimóné, napa. Karapándzsits Zorka, Szophie, Deszánka és Jovánka, sógornői. Major Erzsébet, Elek Julesa férj. Béres Andrásné és Elek Róza férj. Veszely Ferencné, nagynénjei.

Acytelén világitás. O Kanizsa község behozta az acytelén világitást. Dégay Károly polgári iskolai tanár a vállalkozó. A község 10 évre kötött vele szerződést.

Karácsonyi iparkiallítás. Az országos ipar-egyesület a következő felhívást adta ki: „Magyar ember ne vegyen idegen holmit karácsonyi ajándéknak! Ezzel a kérésrel fordulunk a karácsonyi vásár kezdetén a magyar közönséghez. A szeretet ünnepén áldozunk a hazafiaságnak. Ez az áldozat dús kamatokkal fog megtérülni. Ez az áldozat nem hazafias önzetlenséget, hanem hazafias önzést kíván tőlünk. Arról van szó, hogy azokat a milliákat, a melyeket karácsony előtt ajándékokra kiadunk, ne adjuk a külföldnek, hanem adjuk a magyar iparnak, a melyet istápolni nemcsak hazafias kötelességünk, hanem életbevágó érdekünk is. Itt az alkalom, hogy az egy év előtt nagy erővel megindult társadalmi akció, mely a hazai ipar pártolását tette feladatává, hatalmas erőpróbát szolgaltasson. Ha minden magyar ember azzal az elhatározással indul a karácsonyi bevásárlásra, hogy csak magyar készítményt vásárol, egyszerre erős lát-szatja lesz a magyar társadalom iparpártoló felbuzdulásának. Ne szalasszuk el ezt az alkalmat. Ajándékról van szó, a melyet szabadon választunk meg, nem pedig szűkségletről, a melynél olykor rá vagyunk utalva a külföldi készítményre. Csak oly tárgyat válasszunk, a mely itthon is készült és vegyük azt, a mely itthon készült. Vethetünk szepet is, jót is, olesót is. A magyar apa magyar játékszert adjon gyermekének kezébe. Szüleinknek, testvéreinknek, barátainknak magyar földön készült ajándékkal kedveskedjünk. A szeretet ünnepén karoljunk fel szeretettel az istápolásunkra nagyon rászoruló, zsenge magyar ipart. Ajánljuk ezt a kérésünket a magyar közönség jóindulatába s erős a hitünk, hogy nem kérünk hiába. Ezt a hitünket építjük a magyar közönség hazafias lelkiismeretére, hazafias önzetetére.“

Agyonlőtt rendőrvetető. Bogyánból írja tudósítók: Községünkben folyó hó 13-án este megdöb-bentő gyilkosság történt. Heitz János községi rendőrvetető többet magával a községi nagykorosmában üldögélt és kedélyesen társalgott a többi vendékekkel. Egyszerre lővés zaja riasztotta fel a csendes mulatókat és Heitz János rendőrvetető holtan terült el a földre. A lővés az ablakon át történt és a golyó Heitz jobb homlokán ment keresztül és rögtöni halálát okozta. A gyilkos a sötétben elmenekült. A csendőrség erélyesen nyomozza, de eddig eredménytelenül. A gyilkosság a lakosság körében nagy megdöbbenést keltett és az áldozat iránt általános a részvét, aki buzgó, derék rendőr volt.

Gyermekgyilkos apa. Az idén nyáron történt Gyurgyevon, hogy egy zivataros éjszakát követő reggelén Kuzmanov Milos gazdaember megjelent a község-bazán és azt mondta, hogy fiát reggel halva találta agyán. A kiküldött halottkém feltűnő dolgokat tapasztalt. A hét éves fiúcska hosszú fehér ingben kinyújtóztatva fektűt az ágyon, keze keresztben összetéve a mellén, mint a hogy a halottakat kiteríteni szokás. Azonkívül a testen fojtogatás nyomai láthatóak és a fején ütések foltjai. A halottkém erről jelentést tett és Kuzmanovot letartóztatták. Elmondta, hogy éjjel kettő aludt a fiával a tornácban, mikor a zivatar jött; erre öble vette a fiát és bevitte a szobába, a hol lefektette az ágyra. Reggel fölkel, kiment az udvarra megnézni a libákat, és mikor visszament a szobába, észrevette, hogy a kis fiú meghalt. Minthogy azonban kétségtelenül kiderült, hogy a kis fiú gyilkosságnak lett az áldozata, nem hittek Kuzmanov ártatlanságában és az ügyesség gyilkosság miatt emelt ellene vádat. A gyanút megerősítette az a körülmény, hogy Kuzmanov, a ki özvegy ember volt, talán azért tette el láb alól gyermekét, mert ennek tulajdonította, hogy már két leány kikoszarozta. Kuzmanov azonban mindvégig megmaradt tagadásában és közvetlen bizonyítékot ellene nem sikerült találni. Elmeállapotát is normálisnak mondták az orvosok és így elest az a foltéves is, hogy talán álomkörben, öntudatlanul követte el a tettet. Az újvidéki esküdtök azonban bűnösnek mondták ki Kuzmanovot a gyilkosságban, és így a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte. A védő semmiskégyi panaszt jelentett be, mert a törvényszék nem alkalmazta az enyhítő 92. § t. A kuria I. büntető tanácsa Czorda Bódog kuriai alelnök vezetésével Garam Jenő bíró előadása alapján nyilvános főtárgyalásban foglalkozott a rejtélyes esettel. Katona Béla koronagyűlés-helyettes utalva az eset kiderítetlen körülményeire, a 92. § alkalmazását indítványozta, és így a kuria Kuzmanov büntetését 15 évi fegyházra szállította le.

Hírek a Dunáról. Az öreg Duna már rég nem ballatott hirt magáról. Amint tulesett a taváris áradás kellemetlenségein s beköszöntött a nyár, szóra sem érdekesítették a folyamat, mely meghúzva magát a medrében, szép csendesen folyt tovább. Csupán a vízrajzi jelentések foglalkoztak vele, valami vállveregető jóakarattal jelentvén róla, hogy itt vagy ott, ennyit meg ennyit apadt a nagy megleben. Most aztán, hogy ránk következett a tél, az öreg Duna megunt a semmibe sem vevést s újra beszélget magáról. A m. kir. földmívelésügyi miniszterium vízrajzi osztályának jelentése szerint a Dunát a felső vidéken vékony jégkéreg borítja. Szóval kezdődik a fagyás s ezzel újra aktualissá lesz a Duna, melyről most — bár hosszabb időközönkint — érkeznii fognak a hírek, szólnán fagyásról és zajlásról.

Gyilkos drótostól elfogatása. Lapunk mult számában megemlékeztünk arról, hogy Decski György trencsenmezei vándorló drótostótul Kulpin község határában meggyilkolva találtak. A rémes esetről levelezőnk most a következőket írja: Trencsenből indult el Decski György drótostót, hogy szép Magyarországot

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

A magyar királyi állam-vasutak téli menetrendje.

OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

ERVENYES 1900. ÉVI

Budapest—Zimony—Belgrád.

Viasza

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

Oda		Vissza	
k. exp.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
11:20	7:35	10:20	7:35
2:44	12:33	4:05	8:23
2:51	1:22	5:40	5:56
	1:51	6:08	6:24
	2:18	6:34	6:50
	2:44	7:02	7:18
	3:05	7:32	7:48
	3:26	8:01	8:17
	3:44	8:29	8:45
4:23	4:06	8:57	9:13

barangolva megszerezte magának és családjának a mindennapi kenyérre való. Verejtékes munka és nélkülözések arán össze is kuporgatott már vagy 80 frtot, mikor szerencsétlen végzte Kulpinba sodorta, hol összehalálkozott két kollegájával névszerint Illusik István és Krajezi János. Ez utóbbi unokatestvére is levén, a találkozás öröme palinkazni kezdtek — egyik kulpini kocsmában — miközben Decski dicsekedve mutogatta megvakarított penzecskejét. Jól bepálinkázva azután mindhárman utra keltek. A faluból kiérve Krajezi János, kit a meglátott pénz többre nyugodni nem hagyott, firkosbotjával úgy fejbe vágta Decskit, hogy az rögtön földrebukott. Ezzel azonban meg nem elégedve, még három ütést mert fejére, melyek mindegyike halálos volt. Ekközben a bot eltört, mire Krajezi, kit a vér már ekkor teljesen megvadított, csizmas labával áldozata nyakára lépett s szíve irányában 17 késszurást ejtett meg az élettelen testen. Azután a hullát kifosztván, a talált 78 frt készpénzt magához vette, a drótos mesterhez szükséges szerszámokat egy közeli kúba, a gyilkosságát használt botot egy mely arokba dobta, a hullát pedig elasta; nem levén egyéb eszköze, körmeivel vágta a sírgödört, és mint a ki dolgot jól végezte, odedb alit, halálal fenyegetvén Illusik Istvánt, ha a látottakból valakinek csak egy szót is elarol. Az eltakarítás azonban nem jól sikerült; mert masnap a föld tulajdonosa kutyájával a helyszínen véletlenül megjelenvén, úgy találta, hogy a hulla feje s laba kilátszott az arok lyukból, természetesen szaladt a faluba jelentést tenni. A taviratilag értesített közp. vbíró Rehak Ferenc, ugy Popovits föltgyész helyettes rögtön kiszálltak, a boncolást s vizsgálatot megejtették s a felmerült esetet taviratilag közölték az összes baicskai csendőri és rendőri hatóságokkal, felhívta őket a tettesek nyomozására. A palánkai csendőrös parancsnok Nagy Mihály Lajos csendőr-mester — ki a büntügyi nyomozások terén igazi szak tekintély — rögtön mozgósította csendőreit, Német, O és Uj-Palánka községek rendőrségeivel a községekből kivezető utakat elalította, azután személyesen hozzáfogva a kutatáshoz, egyik kocsmában drótostókat találva, úgy találta, hogy az egyiknek nadrágja mostanában lett kimosva, zsebkendője s kése kimosva s megtisztítva volt ugyan, de éles tekintete rögtön megtalálta azert rajta a véryomokat. Rögtön letartóztatta s vitte Kulpinba Rehak vizsgálóbíróhoz, itt aztán konstataltatott, hogy a letartóztatott egyén Krajezi János. Nagy őrmester ezután a gyilkosság helyszínétől nem messze levő kútát is átvizsgáltatván, megtalálta a meggyilkoltnak ide beledobott felszerelését. A nyomozás veleje azonban csak most kezdődött, mert a letartóztatott Krajezi konokul tagadott s a legszeméremetesebb hazugságokkal iparkodott a vizsgálatot más irányba terelni. Okvetlen szükséges volt, hogy a harmadik szereplő is kézrekeríttessék. Az volt a fő feladat, hogy a feleletől megvadult, akkor még ismeretlen nevű Illusik, ki már arkon-bokron tul volt, kiballgatható legyen. Nagy őrmester vállalta magára ezt a hajtóvadászatot. Szerémmegyének vette utját s itt faluról-falura gyalog csatangolva, végre egyik községben nyomra talált. Megtudta, hogy a már nagyjában beszerzett személyleírásu egyén honnan jött s hova ment, ezt megtudva, nem a terhelte után ment, hanem abba a községbe, a honnan a terhelte jött. Ebben a két községben ezután Illusik személyleírását s azonosságát teljesen megállapítván, most már teljes erővel az üldözéshez fogott s szédán a hajnali órákban sikerült öt utolérni. Elbeszélte mindent, úgy mint fentebb írva van s bemondása alapján az újbol eszközölt kutatás folyamán a gyilkosságát használt két darabba tört botot is — melyről megállapították, hogy Krajezi tulajdona — sikerült megtalálni. Illusik István is Ujvidékre kísértetvén, a vizsgálat jelenleg ebben a stádiumban van. Ezzel kapcsolatban nem mulasztatjuk el, hogy Nagy Mihály Lajos kir. csendőr-mesternek legteljesebb elismerésünket ki ne fejezzük. 8 napon át ugyszólván pihenés nélkül talpon volt. A dolog természete hozza magával, hogy ilyen természetű gonosztevők után nem lehet vasuton s kocsin nyomozni, hanem követve őket az ő alkalmatosságukon gyalog éjt-napot összetéve, sötétben, sárban, hidegben kell őket üldözni. Azt hisszük és reméljük, hogy illetékes parancsnoksága is kellően méltányolja ezeket s megfelelő elismerésben részesíti ezt az igazán kitünő csendőrt, ki nehéz tisztét több mint 20 éven át mintaszertlen tölti be.

Felölös szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.

Lapfőmunkás és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A bácsalmási róm. kath. magyar tannyelvű népiskolában egy tanítói állás megüresedvén, arra pályázat nyitattik.

A megválasztottnak évi járandósága: 920 korona tüzrszűsítés, 80 korona lakberletmény negyedévi előleg-s részletekben fizetve.

A megválasztott köteles az iskolaszék által kijelölt Iső fűosztályt vezetni és az ismétlőiskolásokat külön díj nélkül tanítani. Magyar és német nyelvbni jártasság megkívánatik, zenét értők előnyben részesülnek. A kérvények **1900. évi december hó 28-ig** Tormásy Gábor kerületi esperes urhoz Katymárra küldendők.

Kelt Bács-Almason, 1900. évi december hó 10-én.

Az iskolaszék.

6869. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Folyamodók hiányában Tovarisoa községben lemondás folytán megüresült községi irnok-végrehajtói állásra újbol pályázatot hirdetek s felhívom pályázni óhajtokat, hogy kérvényeiket **folyo évi december hó 31-ig** alulírotthoz terjeszsek be, elkésletten beérkezett pályázatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Javadalmazás évi 600 korona, havi előleges részletekben.

Palánkán, 1900. évi december hó 10-én.

Ritter,
szolgabíró.

2355. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Leköszönés folytán üresedésbe jött és havi utalagos részletekben fizetendő évi 600 koronával javadalmazott rendőrvetetői állásra pályázat nyitattik. Rubázatot a község adja.

Felhívtnak az érdekeltek, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **1900. évi december hó 31-ig** az alulírott elhjáróságúgnál nyujtsák be. Magyar nyelvet tökéletesen bírók előnyben részesülnek.

O-Palánkán, 1900. évi december hó 15-én.

2-1
Az elhjáróság.

7961. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bukin községében üresedésben lévő irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek s annak határidejéig **folyo évi december hó 31. napját** tűzöm ki; megjegyezven, hogy az elkésve érkezett pályázatok figyelembe venni nem fogom.

Ezen állással 800 korona évi fizetés van egybekötve.

Palánkán, 1900. évi december hó 13-án.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

7068 sz.
kig. 1900.

Árverési hirdetés.

A topolyai kir. járásbírószék mint telekönnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtónak Kecskés Mihály végrehajtást szenvedő elleni 80 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a topolyai kir. járásbírószék) területén lévő, Kis-Hegyes községben fekvő, a kis-hegyesi 2328 számú tjkvben A. I. a. foglalt 1012/1. hr. sz. 4 hold 1008 □ öl területű szántóra az árverést 2550 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **1901. évi január hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor** Kis-Hegyes községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át vagyis 255 koronát készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni

Kelt Topolyán, 1900. évi október hó 12-én.

A topolyai kir. járásbírószék mint telekönnyvi hatóság.

reggeli...
találta...
tapasztalozta...
szokása...
és a...
ett és...
külön...
e ölle...
te az...
zni a...
hogy...
ki...
ozata...
észeg...
zvegy...
mert...
szában...
alábi...
k és...
ön...
ldtek...
kos...
bakra...
rt a...
kuria...
veze...
ilva...
Ka...
side...
ozta...
ázra

reggeli...
találta...
tapasztalozta...
szokása...
és a...
ett és...
külön...
e ölle...
te az...
zni a...
hogy...
ki...
ozata...
észeg...
zvegy...
mert...
szában...
alábi...
k és...
ön...
ldtek...
kos...
bakra...
rt a...
kuria...
veze...
ilva...
Ka...
side...
ozta...
ázra

reggeli...
találta...
tapasztalozta...
szokása...
és a...
ett és...
külön...
e ölle...
te az...
zni a...
hogy...
ki...
ozata...
észeg...
zvegy...
mert...
szában...
alábi...
k és...
ön...
ldtek...
kos...
bakra...
rt a...
kuria...
veze...
ilva...
Ka...
side...
ozta...
ázra

reggeli...
találta...
tapasztalozta...
szokása...
és a...
ett és...
külön...
e ölle...
te az...
zni a...
hogy...
ki...
ozata...
észeg...
zvegy...
mert...
szában...
alábi...
k és...
ön...
ldtek...
kos...
bakra...
rt a...
kuria...
veze...
ilva...
Ka...
side...
ozta...
ázra

Karácsonyi ajándékok.

Dús választék mindennemű órákban, ékszerek, arany, ezüst, chinaezüst árúban, s ehhez hasonló sok újdonság a karácsonyi időnyre való tekintettel

→ mélyen leszállított árak mellett ←
kaphatók

STEBLER ANTAL

órák és ékszerész

Zomborban, korzó, a nagy dohánytözsde mellett.

→ Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. ←

Eladó hintó.

Egy jó karban levő, kevés ideig használt üveggel csukható **hintó** jutányos áron eladó.

Bővebb értesítést ad **Ullrich Vince** építőmester Zomborban, Sztapári-ut 67. sz. a.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

55654. szám.
alisp. 1900.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **folyó évi december hó 28-ik napján (pentek) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kisteremében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívottak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:
1. A zombor-bezdáni toronyhá-ósági utak évi fentartásához szükséges 1000—2000 köbméter nagyszemcséjű dunai homok szállítása.
Az évenként szükséges mennyiség kimutatása minden év május hó 1-ig fog vállalkozóval közölni.
Letendő bantámpénz 300 korona.

Az ajánlat köbméter egységben teendő.
A szállítással megbízás az árlejtés eredményétől függően 1, 3, esetleg 6 évre fog adatni.

2. A rác-militics-gombosi törvényhatósági közút 11-6—11-94 km szakasza és a gombosi vasúti állomáshoz vezető th. közút helyreállítása, részben kockakövel való burkolása.
Előirányzott költség 5648 korona 12 fillér.
Letendő bantámpénz 565 korona.

3. A vármegyeház előtti asztalyárda mindkét végén levő lépcső-lejárát kiszélesítése hasonmiregű kövel.
Előirányzott költségösszeg 688 korona 85 fillér.
Letendő bantámpénz 69 korona

Elkészítési határidő a munkaadás napjától számított 5 hét.
Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgari állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egysegi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kirandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és nevértékig terjedő árlejtés szerint számított elítélhető értékpapirokban okvetlenül esatolando és **folyó évi december hó 27-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújthatók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a közfalól megfelelő és pecséttel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vetetni.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindgyüknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és végre a bent levő bantámpénz összege világosan feljegyzendő, megjegyeztetvén, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előirt köteleket bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatokra nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Zomborban, 1900. évi december hó 11-én

Karácson Gyula,
alispán.

2—1
12557. sz.
P. 1900.

Hirdetmény.

Alulirt kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy az ismeretlen tartózkodású Józits Mariska részére Zombor szab. kir. város arvaszékénél letett és az időközli kamatokkal 1076 kor. 26 fillérre fölszaporodott készpénz jelenleg a zombori kir. adó-mint letéti hivatalban 291. adóh. 1900. 260/ár. 1900. t. a. kezeltetik. Felhívatnak ennek következtében úgy Józits Mariska, mint mind-azok, kik eme letétre igényt tartanak, hogy az 1878. évi július hó 23-án 17898. sz. a. kibocsájtott kir. igazságügyminiszteri rendelet 5 ik bekezdéséhez képest igényeiket 3 hó alatt e törvényszéknél annál bizonyosabban jelentsek be, mert annak eltelte után a letét évi évig ugyan még letételeg, azonban kamat nélkül fog az adó-hivatalban kezelteni, azután pedig az adóhivatal jelen-tése alapján az állampénztárba fog szállítani, fenma-radván a feleknek joguk igényeiket a törvényes elévülési határidőn belül érvényesíteni.

Zomborban, 1900. évi november hó 24-én, a kir. törvényszéknél.

Dr. Kovácsich,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

O-Becse nagyközségben tisedésben lévő hat — napi 2 korona összeggel javadalmazott állandó díjnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik azzal, hogy a **folyó évi december hó 28-án** betöltendő ezen díjnoki állások a közsegi szabályrendelet módosításáig állandók-nak lévén tekintendők, ennek bekövetkeztével azok irnoki állásokká fognak átváltoztatni, amelyeknek be-töltésénél a tényleges működésben lévő díjnokok előny-ben részesítettek; s hogy a díjnoki helyek betöltésénél előnyben fognak részesíteni azok, kik jegyzői okle-véllel bíruak és a magyar nyelven kívül a szerb nyelvet is szóval és írásban bírják.

Kelt O-Becsen, 1900. évi december hó 8-án.

Mihály Sandor, Urbaski István,
jegyző. 3—1 bíró.

1827. szám.
kig. 1900.

Pályázat.

Pivnica községnek két gyalogrendőri állás jött tisedésbe. Pályázók kérvényeiket ezen eljárásságnál **folyó évi december hó 28-ig** nyújtsák be s igazolják, hogy feddhetlen erkölcsű, teljesen rovaltan előéletű, irni, olvasni tudó, 60 évnél nem idősebb, egész-séges magyar állampolgárok, szerbiül vagy tútul be-szélnek.

A gyalogrendőr havi utólagos részletekben 720 korona készpénz fizetést huz.

Pivnicán, 1900. évi december hó 10-én.

Lovassy Ödön, Kovács Márkó,
jegyző. 2—2 bíró.

1792. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Leköszönés folytán tisedésbe jött és havi utó-la-gos részletekben kifizetendő 600 koronával javadalma-zott két közsegi gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik.

A gyalogrendőr köteles a ruházatot sajátjából be-szerezni, míg ellenben a felszerelési cikkeket a közse-g adja.

Felhívatnak az érdekeltek, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényüket alulirt közsegi eljárásságnál **folyó évi december hó 22-ig** nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy az egyik rendőri állásra egye-dül alulirt anyanyelvűek pályázhatnak, de a magyar nyelvet is tökéletesen bírók előnyben részesülnek.

Kelt Csávolyon, 1900. évi december hó 12-én.

Hallósy Kornél, Riesz Ferenc,
jegyző. 2—2 bíró.

1493. szám.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1900. évi 11278. szamu végzése következtében dr. Engel Mór szegedi ügyvéd által képviselt Rast és Gasser bécsi cég javára Zimmer-mann Em. zombori cég ellen 324 kor. és járulékaí erejéig 1900 évi október hó 29-én fogantatottot ki-elgítési végrehajtás útján felül foglalt és 831 koronára oecült következő ingóságok u. m.: butorneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság 1900. évi V. 1792/2. szamu végzése folytán 324 kor. tőke követelés, ennek 1900. szeptember 20 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 45 kor. 15 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperesi cég iakásán (Kossuth-utca) leendő eszközlésére 1900-ik évi december hó 28-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében kész-pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is ol fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zomborban, 1900. évi december hó 14-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

8961. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács községében lemondás folytán tisedésbe jött segédjegyzői állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás előleges havi részletekben fizetendő évi 1080 korona készpénz fizetéssel és kinevezetés esetén 40 korona anyakönyvvezető-helyettesi tiszteletdíjjal van egybekötve.

Ezen állást elnyerni óhajtok pályázati kérvényüket nálam **folyó évi december hó 27-ig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Pályázóktól a magyar nyelven kívül a német és sláv nyelv bírása is megkívántatik.

Hódsághon, 1900. évi december hó 14-én.

Rumbach Lajos,
szolgabíró.

3—1

Rum.

James Waters & Co. London.
London Special.

Liquerök.

Triple-Sec Cointreau.

Cointreaux fils Paris.

Orange Whisky.

Fremy Fils Chalonnés s Loire.

Pezsgők.

Veux Cliquot Ponsardin.

Doux cides.

G. H. Muhm Reims Extra Dry.

Moët d' Chandon Épernay.

Cremant d' ty Rosé.

Nagy raktár

ifj. Heindlhofer Róbertnél
Zomborban. *—1

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

47845. szám.
alisp. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága 1001/közy. 1897. szamu batározatával a boldog emlékü László főherceg ur ofensége emlékeire Czrkveniczán alapított „László gyermek-otthonban“ egy ágyalapítványt tett.

A „László gyermek-otthon“ célja a szegény gyöngé és gyógykezelést igénylő gyermekeknek valláskülönbőség nélkül hitos menhelyet nyújtani, őket teljes ellátás, ruházat, fehérmű, fűrdőzés és orvosi gondozásban részesíteni.

A felvett gyermek egyfolytában az év minden szakában addig maradhat a gyermek „Otthon“ban, míg annak szűkségességét az igazoló orvos látja, avagy az alább kintüntetett legmagasabb életévet el nem érte.

A bemutatás jogát Bács-Bodrogh vármegye közön-sége gyakorolja, kinek alapítványi helyére a felvételt, valamint az elhelyezés, ellátás, ruházat és ápolás ingyen eszközöltetik. Az oda- és visszautazási költséget azonban a hozzátartozók, vagy az illetőségi községek által fede-zendők. A gyermek mindig egy megbízható kísérővel küldendő.

Bács-Bodrogh vármegye ezen ágyalapítványi helyére folyamodhatnak:

Bács-Bodrogh megyei születésű, vagy a vármegye szolgálatában álló szülőktől származó, vallás és fele-keleti külföldiség nélkül az 5. évet betöltött, de 15 évet még el nem ért gyermekek, ha orvosi bizonyítványal igazolják, hogy tengeri fűrdőre szűkségük van.

Fel nem vehetők a „László gyermek-otthon“ alap-szabályainak 8. §-a értelmében a gyógyíthatlan, adoi-tikus, epileptikus, tuberculosus gyermekek, valamint vör-heny, bárányhimlő vagy trachomában szenvedők, vagy oly családból származottak, melyekben az utolsó hat hét alatt a fentuevezett betegségek egyike előfordult.

A felvétel iránt beadott kérvények következőleg szerelendők fel az alapszabályok 11. §-a értelmében:

- a) születési és kereszteleési bizonylat;
- b) illetőségi bizonylat;
- c) szegénységi bizonylat;
- d) orvosi bizonyítvány a megállapított betegségről;
- e) orvosi bizonyítvány arról, hogy a felveendő család-jában az utolsó hat hét alatt ragályos betegség elő nem fordult;
- f) jótállás az oda és visszautazás költségeinek fe-dezését illetőleg;
- g) jótállás, mely szerint a gyermek szűlei kötele-zik magukat az igazoló orvos felszólítására a gyermeket bármikor elvinni.

Felhívom tehát mindazon, a fentiek szerint igény-jogosult szülőket, kik beteg gyermekeik részére Bács-Bodrogh vármegye ágyalapítványi helyét elnyerni óhajt-jak, hogy a fentebiek szerint szabályszerűen kiállít-tott kérvényeiket **hozzám 1901. évi január hó 31-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később ér-kezőket és a kellően fel nem szerelteleket figyelembe venni nem fogom.

Az ágyalapítvány mikénti betöltéséről a folyamo-dók a kérvények mellékleteinek visszajuttatásakor érte-síttetni fognak.

Zomborban, 1900. évi december hó 1-én.

Alispán helyett:

ifj. Vojnits István s. k.,
főjegyző.

3—3